

PROTIPŘÍPRAVA

Major Josef Falout

Plánování protipřípravy bylo v minulosti důležitou součástí přípravy obranných operací. Dnes tato problematika upadla tak trochu v zapomnutí a setkáváme se s ní velmi zřídka. Domnívám se, že je tomu tak proto, že zásady plánování protipřípravy v nových bojových podmínkách nejsou dostatečně známy a rozpracovány.

Nové bojové prostředky, především raketové, podstatně ovlivnily způsob vedení boje a operace, a stejnou měrou ovlivní zásady plánování a uskutečnění protipřípravy. Bude proto nutné přehodnotit dosavadní zásady a najít odpovídající řešení. Uvedu některé vlastní názory na tuto problematiku.

OBECE ZÁSADY PROTIPŘÍPRAVY

Zatímco dříve byla protipříprava záležitostí dělostřelectva a letectva, dnes hlavní úlohu převzou raketové útvary, které mohou svým účinkem i dosahem podstatně ovlivnit situaci na bojišti. Tato skutečnost nám ovlivní hloubku i dobu trvání protipřípravy, rozsah úkolů, splánování, úkoly dělostřelectva a letectva.

Obranu chápeme jako dočasný druh boje a hovoříme o tom, že bránit se budou svazky, část armády, maximálně armáda jako celek. Obranu na vyšším stupni neuvažujeme. To nám umožňují mohutné palebné prostředky. Z toho také vychází ustanovení, že protipřípravu plánuje a řídí armáda (Vševojsk-1-1 v čl. 444).

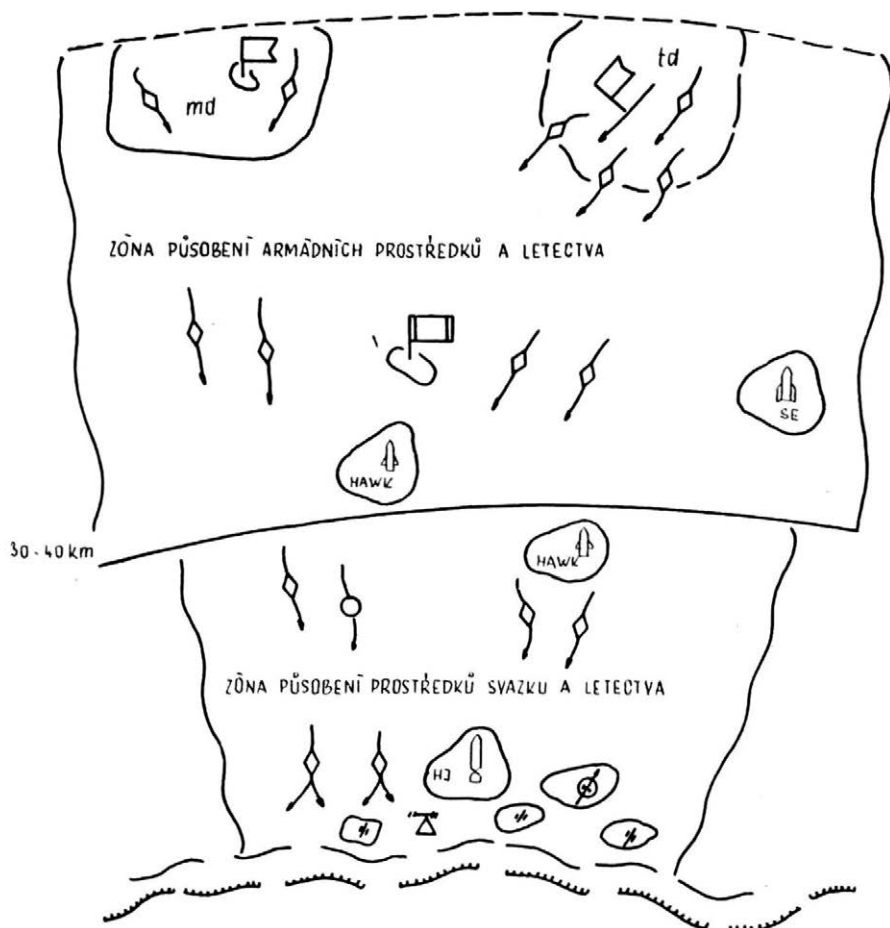
Konkrétním projevem vlivu nových prostředků na vedení operací bude, že protivník bude útočit z hloubky, bez dlouhodobých příprav a z chodu. Útok z dotyku bude výjimkou. Nemůžeme tedy předpokládat nahromadění vojsk a palebných prostředků do nevelké hloubky, v dosahu klasických prostředků, ale právě naopak. Palebná činnost bude muset zasahovat do podstatně větší hloubky, do většího prostoru, na nejdůležitější cíle a objekty. To opět ovlivní charakter i způsob uskutečnění protipřípravy i úlohu jednotlivých prostředků v ní.

Objektem protipřípravy nebudou jen útočící vojska, ale především operační taktické a taktické raketové prostředky, nejdůležitější letiště v dosahu prostředků armády, radiotechnické a PL prostředky, tj. prostředky, které by působily ve prospěch útočníka.

V obraně nebudeme mít zpravidla nadbytek sil a prostředků, což bude vyžadovat uvážení volit takový palebný prostředek, který by byl schopen zničit daný cíl v krátkém čase. Právě tato okolnost nás nutí věnovat zvláštní pozornost účasti vlastních palebných prostředků, jejich uskupení a úkolům. Jde především o to, aby nedošlo po delší dobu k nakupení taktických prostředků jaderného napadení s dělostřelectvem, popřípadě i tanků na naší straně. Vytvořili bychom tím vhodné cíle pro údery protivníka a zmaření vlastních záměrů dříve, než mohly být uskutečněny. Proto se budeme řídit zásadou — soustřeďovat palebné prostředky na dobu nezbytně potřebnou ke splnění stanovených úkolů, a po jejich splnění je

SCHEMA PŮSOBENÍ PROSTŘEDKŮ

PŘÍLOHA 4

Možný časový sled plnění úkolů :

Č - 3h a více	úderů armádních prostředků a letectva podle situace a cílů.
Č - 1,5 až 3h	úderů raketových útvarů armády /na ZHN/ a svazků letectva.
Č - 30' až 90'	úderů a palba všech prostředků na ZHN, především pak palběná činnost prostředků svazků a letectva s maximální intenzitou.

opět rozptýlit. Je to nutné již proto, že uvažujeme přibírat protitankové zálohy, popřípadě tanky druhých sledů, čímž se sestava prostředků vyčleněných pro protipřipravu značně zhušťuje.

Bude-li následovat po protipřipravě úder před přední okraj ke zničení zbytků protivníka, tanky se zpravidla tohoto úderu zúčastní a dělostřelectvo a letectvo bude podporovat boj palbou a údery. Přitom dělostřelectvo bude úkoly plnit z dosavadní nebo změněné bojové sestavy v závislosti na situaci s cílem *maximálně postihnout protivníka při nejmenších vlastních ztrátách.*

CHARAKTER CÍLŮ A ÚKOLY RAKETOVÝCH VOJSK A DĚLOSTŘELECTVA (RVD)

Základním palebným prostředkem v protipřipravě budou zpravidla raketové útvary armády a svazků v závislosti na rozsahu obrany i protipřipravě. Jejich údery budou tvořit kosru protipřipravě, a bude je doplňovat činnost letectva a palba dělostřelectva. Podkladem pro palebnou činnost a údery v protipřipravě budou tyto hlavní objekty a cíle:

- operačně taktické a taktické prostředky jaderného napadení,
- vojska v prostorech soustředění, při jejich opuštění a za přesunu s důrazem na tankové jednotky,
- místa velení svazků a výše, pozorovací stanoviště,
- PL prostředky, především typu HAWK,
- vojska za rozvinování k útoku,
- dělostřelectvo všeho druhu a radiotechnické prostředky,
- letiště, především nosičů jaderných zbraní.

Tyto cíle by měla protipřiprava obsáhnout. Půjde o cíle pevné i pohyblivé, převážně charakteru cíle nekrytého. Podle toho bude nutno určit prostředek i druh úderu či munice.

Na organizaci protipřipravě nebude nikdy nadbytek času. Bude tedy důležité, aby štáb armády protipřipravu rychle splánoval a úkoly (třeba i rámcově) co nejdříve předal vykonavatelům. Zvláštní úloha v obraně proto připadne štábu svazku. Štáb armády nebude totiž vždy schopen dát přímo a přesně podklady pro údery a palbu RVD svazku a tento úkol musí zabezpečovat svazek převážně svými silami a prostředky ve stanoveném čase, rozsahu a hloubce. Prostorové a možné časové působení prostředků a možné cíle uvádí *příloha 1*. Zde jsem volil údaje k času „Č“. Je to doba, kdy na základě propočtů a vyhodnocení situace protivníka předpokládáme, že skuteční zteč. Bylo by možné i jiné časové označení, aby nedošlo k záměně vlastního času „Č“. Uvedený časový sled je orientační a závisí na konkrétní situaci protivníka i vlastních možnostech, rozsahu obrany a tedy i protipřipravě. Odpovídá obraně alespoň dvou svazků. Dále upozorňuji na to, že letectvo působí prakticky ve všech fázích při důsledně sladěné činnosti s úkoly vlastních operačně taktických raketových prostředků. Zkušenosti ukazují, že je výhodné kombinovat činnost raketových prostředků, které uskuteční např. chemické údery, s činností letectva. Protivník je nucen nasadit ochranné prostředky a jeho pozornost i schopnost je snížena, což je vhodným okamžikem pro činnost letectva. Platí to při útocích na proudy, umlčení PL prostředků i na některé další cíle (ZHN, místa velení). Kromě skutečností, ve kterých jsem uvedl úkoly a možnou variantu struktury protipřipravě, pokládám za důležité zdůraznit úlohu RVD svazků. Od

okamžiku, kdy nepřítel vejde do zóny dosahu a působení prostředků svazků, musí totiž palebná činnost s přibližováním nepřítele narůstat do maxima, a to jak v intenzitě palby, tak i v množství napadených cílů.

Napadneme-li účinně a včas hlavní uskupení protivníka a jeho palebné prostředky, upustí zpravidla v důsledku ztrát na materiálu a živé síle od útoku a tím si vytvoříme podmínky pro úder vlastních jednotek před přední okraj ke zničení zbytků protivníka. Mám za to, že za zvláště příznivé situace pro nás nelze vyloučit ani úder před přední okraj s přechodem do útoku. Nedosáhneme-li požadovaného výsledku, RVD i ostatní vojska pokračují v obranném boji v duchu platných zásad a v souladu se situací.

Armádní prostředky budou velmi často plnit dva úkoly současně. Jednak ve prospěch útočného uskupení (část armády), jednak ve prospěch obranného uskupení. Celková situace armády a nebezpečí, které hrozí z útoku protivníka, nám budou určovat zpravidla potřebu a množství úderů prostředky armády ve prospěch obrany. Nelze totiž vyloučit ani variantu, kdy úkoly protipřípravy bude řešit svazek nebo svazky v obraně jen svými prostředky za pomoci letectva. V tomto případě štáb armády v souladu s možnostmi vlastních prostředků stanoví rozsah a úkoly protipřípravy rámcově a uskutečnění bude pak plně spočívat na štábech svazků.

Bude-li v sestavě některého svazku rozmístěna armádní protitanková záloha, bude zpravidla na dobu protipřípravy podřízena některému svazku k použití, nebude-li jinak vhodněji využita. Převážně půjde o využití ke střelbě ze zakrytého palebného postavení v závislosti na druhu materiálu PTZ. Tato PTZ je i nadále připravena na rozkaz přejít ihned k plnění předem stanovených úkolů PTZ.

Použijeme-li tanky pro střelbu ze zakrytých postavení (tanky druhých sledů svazků), nesmí to být na úkor splnění jejich vševojskových úkolů obrany nebo úderu před přední okraj. Palebná postavení pro tyto tanky je nutno volit v takových prostorech, které nejsou příliš vzdáleny místu stanovenému pro plnění jejich ostatních úkolů nebo směru předpokládané činnosti.